

Poreske olakšice i poreski podsticaji

Pored činjenice da je porez na dobit preduzeće među najnižim u regionu i iznosi 10%, Zakonom su propisani i konkretni podsticaji, u vidu oslobođenja od plaćanja poreza, podsticaja kod ulaganja, poreskih kredita i ubrzane amortizacije.

Oslobađanje od poreza na dobit preduzeća

a) Za period od 10 godina

Oslobađanje od plaćanja poreza na dobit u periodu od 10 godina ima poreski obveznik u čija osnovna sredstva, koja koristi za registrovanu delatnost, on lično ili neko drugo lice, uloži više od 800 miliona dinara (cca. 8 miliona evra) i u periodu ulaganja dodatno zaposli na neodređeno vreme najmanje 100 lica. Pravo na oslobađanje ostvaruje se srazmerno ulaganju.

b) Za period od 5 godina

Pravo na oslobađanje od plaćanja poreza na dobit u periodu od 5 godina ima poreski obveznik, koji obavlja delatnost na području od posebnog interesa za Republiku, pod uslovom da je u osnovna sredstva, obveznik ili neko drugo lice, uložio iznos veći od ca. 70 hiljada evra, da u periodu ulaganja obveznik dodatno zaposli na neodređeno vreme najmanje 5 lica, da koristi 80% vrednosti osnovnih sredstava u registrovanoj delatnosti na području od posebnog interesa za Republiku, te da najmanje 80% zaposlenih na neodređeno vreme ima prebivalište i boravište na području od posebnog interesa za Republiku.

Ova poreska oslobođenja ostvaruju se srazmerno ulaganju.

Poreski krediti

a) Za investicije u osnovna sredstva

Pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja ima obveznik koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenoj registrovanoj delatnosti. Umanjenje ne može biti veće od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

Pod osnovnim sredstvima pomenutim u prethodnom pasusu, ne smatraju se putnički automobili, osim automobila namenjenih za taxi ili rent-a-car službu, za obuku vozača i specijalnih automobila sa ugrađenim aparatima za prevoz pacijenata; nameštaj, osim onog koji se koristi za opremanje hotela, motela, restorana ili kampova; tepisi; umetnička dela likovne i primenjene umetnosti, ukrasni predmeti za uređenje prostora, kao ni alat/inventar sa kalkulativnim otpisom.

Poreski obveznik - malo preduzeće ima pravo na poreski kredit u visini od 40% izvršenog ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenoj delatnosti, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 70% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje.

b) Za zapošljavanje radnika na neodređeno vreme

Obvezniku koji na neodređeno vreme zaposli nove radnike, obračunati porez na dobit umanjuje se u poreskom periodu za iznos jednak iznosu koji čini 100% bruto zarada isplaćenih tim zaposlenim radnicima, uvećanih za pripadajuće javne prihode na teret poslodavca.

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

c) Pravo na poreski kredit u visini od 80% od ulaganja

Umanjenje poreza na dobit u trajanju od 2 godine obvezniku koji je ostvario dobit u novoosnovanoj poslovnoj jedinici u nedovoljno razvijenim područjima, srazmerno učešću tako ostvarene dobiti u ukupnoj dobiti preduzeća. Uslov za ostvarenje ovakvog vida poreskog kredita je odvojeno evidentiranje poslovanja takve jedinice.

d) Ostale poreske olakšice

Pravo na ubranu amortizaciju po stopama do 25% višim od propisanih može se ostvariti za sredstva koja se koriste za naučno istraživački rad, školovanje i obuku radnika, štednju energije, sprečavanje zagađivanja vazduha, vode i zemljišta, korišćenje sekundarnih industrijskih sirovina, kao i za računarsku opremu.

Osnovna sredstva su podeljena u 5 grupa, pri čemu su za svaku grupu propisane stope amortizacije:

- I grupa – 2.5%
- II grupa – 10%
- III grupa – 15%
- IV grupa – 20%
- V grupa – 30%

Amortizacija po pravolinijskoj stopi propisan je za prvu grupu, uključujući i nekretnine, dok se opadajući metod primenjuje za sredstva iz drugih grupa.

e) Prenos gubitka u toku perioda do 10 godina

Stopa poreza na zarade je 12%. Ne-rezidenti se oporezuju samo na primanja zarađena u Srbiji. Porez se ne plaća na sledeće vrste primanja zaposlenih:

- Naknada za prevoz (do posla i u povratku sa posla), do visine cene mesečne karte, ne više od RSD 2,000;
- Naknada za troškove ishrane na službenim putovanjima u zemlji, kao i dnevnice za službena putovanja u inostranstvo, prema iznosi koji određuju nadležni;
- Naknada za troškove smeštaja na službenim putovanjima, na osnovu prezentovanih računa;
- Transportni troškovi na službenim putovanjima, na osnovu prezentovanih računa, kao I kad se koristi privatni automobil zaposlenog za službene potrebe, ne više od RSD 3,500 mesečno;
- Solidarni dodatak u slučaju bolesti, medicinske rehabilitacije ili oštećenja zaposlenog ili nekog od članova njegove porodice, do RSD 20,000;
- Pokloni povodom Nove Godine i Božića, za decu zaposlenih, do 15 godina, a u vrednosti do RSD 5,000 po detetu;
- Nagrađivanje zaposlenih, do RSD 10,000 godišnje.

Neoporezivi deo poreza na dohodak je RSD 5,000 (cca. 62€) mesečno, za zaposlenog koji radi puno radno vreme.

f) Koncesiona ulaganja

U slučaju koncesionog ulaganja koncesiono preduzeće, odnosno koncesionar koji ima registrovano preduzeće za obavljanje koncesione delatnosti oslobađa se plaćanja poreza na dobit ostvarenu po osnovu prihoda od predmeta koncesije na rok od 5 godina od dana ugovorenog završetka koncesionog ulaganja u celini. Ukoliko koncesiono preduzeće, odnosno koncesionar ostvaruje dobit pre završetka koncesionog ulaganja, oslobađa se plaćanja poreza na dobit.

g) Smanjivanje osnovice poreza na zarade

Stopa poreza na zarade je 12%. Nerezidenti se oporezuju samo na primanja zarađena u Srbiji. Porez se ne plaća na sledeće vrste primanja zaposlenih:

- Naknada za prevoz (do posla i u povratku sa posla), do visine cene mesečne karte, ne više od RSD 2,000;
- Naknada za troškove ishrane na službenim putovanjima u zemlji, kao i dnevnice za službena putovanja u inostranstvo, prema iznosi koji određuju nadležni;
- Naknada za troškove smeštaja na službenim putovanjima, na osnovu prezentovanih računa;
- Transportni troškovi na službenim putovanjima, na osnovu prezentovanih računa, kao I kad se koristi privatni automobil zaposlenog za službene potrebe, ne više od RSD 3,500 mesečno;
- Solidarni dodatak u slučaju bolesti, medicinske rehabilitacije ili oštećenja zaposlenog ili nekog od članova njegove porodice, do RSD 20,000;
- Pokloni povodom Nove Godine i Božića, za decu zaposlenih, do 15 godina, a u vrednosti do RSD 5,000 po detetu;
- Nagrađivanje zaposlenih, do RSD 10,000 godišnje.

Neoporezivi deo poreza na dohodak je RSD 5,000 (cca. 62€) mesečno, za zaposlenog koji radi puno radno vreme.

h) Oslobođanje od plaćanja poreza na zarade za određene grupe radnika

U slučaju zapošljavanja novih radnika na neodređeno vreme, poslodavac se oslobađa plaćanja poreza na dohodak u periodu od:

- 3 godine: za pripravnike mlađe od 30, koji su prijavljeni kod Nacionalne službe za zapošljavanje, za osobe sa invaliditetom;
- 2 godine: za osobe mlađe od 30, prijavljene kod Nacionalne službe za zapošljavanje najmanje 3 meseca, za osobe do 45 godina, koje su najmanje 6 meseci prijavljene kod Nacionalne službe za zapošljavanje ili primaju socijalnu naknadu.

i) Redukcija godišnjeg poreza na dohodak

Ne-rezidenti ne moraju da plaćaju poreza na dohodak, koji je do 5 puta veći od prosečnog godišnjeg dohotka u Srbiji, prema poslednjim objavljenim podacima. Kada oporezivi dohodak prevaziđe ovaj iznos, i ako se nalazi između 5 i 8 puta većeg prosečnog godišnjeg dohotka, stopa je 10%. U slučaju da iznos prelazi 8 puta veći godišnji dohodak, stopa je 15%.

Godišnja individualna osnovica za porez na dohodak biće oporezivi dohodak, koji predstavlja razliku između prihoda za oporezivanje i ličnih odbitaka u visini od:

- za obveznike - 40% prosečne godišnje zarade u Republici, prema poslednjim podacima
- za zavisne članove porodice -15% prosečne godišnje zarade u Republici, prema poslednjim podacima

j) Izbegavanje dvostrukog oporezivanja

Ako poreski obveznik ostvaruje profit poslovanjem u drugoj zemlji, i ako je porez na taj profit već plaćen u drugoj zemlji, imaće pravo na poreski kredit na porez na dobit preduzeća u Srbiji, do iznosa poreza plaćenog u drugoj zemlji. Srbija nastavlja da poštuje "Sporazume o izbegavanju dvostrukog oporezivanja" koji su zaključeni od strane Jugoslavije sa sledećim državama: Albanija, Belgija, Belorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Kina, Hrvatska, Kipar, Češka Republika, Danska, Egipat, Finska, Francuska, Nemačka, Gana, Mađarska, Indija, Italija, Kuvajt, Letonija, Makedonija, Malezija,

Moldavija, Holandija, Norveška, PDR Koreja, Poljska, Rumunija, Rusija, Slovačka, Slovenija, Šri Lanka, Švedska, Švajcarska, Turska, Ukrajina i Velika Britanija.

Uvoz opreme oslobođen od uvoznih dažbina

Prema Zakonu o stranim ulaganjima (Sl. glasnik SRJ, 2002, član 13 i 14), **uvoz opreme**, drugih osnovnih sredstava i materijala za izgradnju objekta, koji predstavljaju ulog stranog lica ili povećanje tih uloga, na osnovu ugovora o ulaganju ili ugovora, odnosno odluke o osnivanju, slobodan je.

Uvoz nove opreme po osnovu uloga stranog lica, osim putničkih motornih vozila i automata za zabavu i igre na sreću **oslobođen je od plaćanja carina i drugih uvoznih dažbina.**

Ovo pravo može se koristiti u skladu sa utvrđenom dinamikom ulaganja, do konačne izgradnje objekata, odnosno otpočinjanja delatnosti u koju se vrši ulaganje, a ako se ulaganje vrši po osnovu reinvestiranja dobiti - za sve vreme trajanja ugovora, odnosno odluke.